

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - - 12 fillér.

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1910. =
január 30. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI ÉS AZ ALFÖLDI FÜGGETLENSÉGI PÁRT UJVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

A patronage jogi fontossága.

II.

Munkára van itt szükség, azonban az összes ágak közül a gyermekpatronagenak van legnagyobb fontossága. Itt oly energiát kell kifejtenünk, amely nem rombolólag, hanem termékenyítőleg hat. Fontos szociálpolitikai problema az, ha az erkölcsi züllésnek kitett fiatalokkal szemben kellő ügyességgel járunk el.

Hosszu időközön keresztül a megtorlás eszméje uralta az egész büntetőjogot. Nem tettek itt különbséget gyermek és öreg, fiatalabb koru vagy idősebb között. A gyermekek, a fiatalok bűnét is ép oly büntetéssel torolták meg, mint a felnőttek. Nem régen Angliában történt egy eset. 1833-ban egy gyermeket kötél általi halálra ítélték, mert betört egy ablakot és 2 penny áru festéket lopott el. Azoknak a büntetéseknek, amelyekkel a bűntörvények büntetik, nagyon csekély hatása van. A halálbüntetésnek sincs visszatartó hatása. Egy példát hozok fel. A pénzhamisító számtalanszor látja maga előtt a pénzeken olvasható ama figyelmeztetést, hogy a pénzhamisítás törvényileg üldöztetik, mégis nem riad vissza a pénzhamisítástól, sőt köbe is vési azt a figyelmeztetést. A gyermeket a büntetésből való félelem nem tartja vissza valamely bűncselekmény elkövetésétől.

Ép a gyermekekkel és a gyermekek bűncselekményeinek meggátolásával nem törődtek hosszú ideig. 1591-ben nyílik meg Hollandiában egy javító intézet. Évszázadoknak kellett elmúlniuk, amíg az eszme megerősödött. Az első eredmény az, hogy a 19. században enyhítő körülmény a fiatal kor és elmaradtak a kegyetlen büntetések. A rendes büntetés volt a fogház 2-3-4-5 hét és mivel a büntető rendszer nem volt kellőleg kifejlődve, közös elzárásra ítélték a fiatalokkat. Így beállott az erkölcsi ragály és nem a rossz tanult a jótól, hanem még a jó is elromlott. Akit bevitték a fogházba, elzüllytten távozott, még ha előzőleg talán jó is volt. Erre a javítóintézetek fejlesztése következett. A fejlődés kezdő éveiben ezekkel alig lehetett célt elérni. Csonka volt az intézmény. Akit javító intézetbe utaltak, hónapokig vizsgálati fogságban volt, úgy hogy, mire javító intézetbe került, nem lehetett rajta javítani. Hiányzott a patronage. A javító intézetből kikerült a

csibész és a rossz környezetben elromlott egyén.

A régi törvény a 12 év alattiakra nem mond ki büntetést, pedig ép azokra kellene a mentési munkákat kiterjeszteni. A 84., 85. 86-os években a büntető törvénykönyvbe felvették a francia alapján az értelmi felismerési képességet. Ha ez megvan a fiatalnál, akkor a büntetés fogház, ha nincs meg, javító intézet. Mit ér ez az értelmi felismerési képesség? A fiataloktól megkérdezték, hogy tudja-e, hogy nem szabad lopni. Minden gyermek annyira fejlődik értelmileg, hogy ezt meg tudja mondani, hisz már egy 7 éves gyermek is tudja, ha megkérdezzük, hogy lopni, vagy bűnt elkövetni nem szabad. A fiatalok bűntörvényeket tehát fogházra ítélték, már csak abból az egyszerű okból, mert kevés a javító intézet. A legutóbbi évek folyamán a fiatalok büntetéseinek száma 6000 ezer, ezek közül 100 került javítóintézetbe, 1 1/2%. Mi történt a többivel? Az 5900 bűntörvény között egy részt felmentettek, a másik részét pedig fogházbüntetésre ítélték, itt pedig biztosan elzüllyttek. Az utolsó évek statisztikája alapján emelkedés észlelhető a fiatalok bűntörvényeit illetőleg. Hazánkban azonfelül az a gyakorlat fejlődött ki, hogy meghatározták azt az időt is, ameddig a fiataloknak a javítóintézetben kellett maradni, mintha mértéklet lehetne szabni, hogy mennyi idő alatt javul meg valamely ifju. Ez ép olyan volna, mintha valamely kórházi orvosnak kodexe volna, melybe beleírják azt, hogy valamely betegnek mondjuk 4 hét múlva kell távoznia; ha előbb gyógyul meg, tovább is benntartják, ha pedig a jelzett idő alatt nem gyógyult volna fel, gyógyulatlanul is elbocsátják. Azt semmi esetre sem határozhatjuk meg, meddig maradhat valamely ifju a javítóintézetben, legfeljebb egy magas kort állapíthatnak meg, amelyen túl az illető nem maradhat már a javítóintézetben.

A külföldön megindult a fejlődés és ha figyelembe vesszük, hogy az utolsó 30 év alatt Angliában 60%-al csökkent a gyermekbüntetések száma, hazánkban, pedig a 70-es évektől fogva 100%, emelkedés mutatkozott ezen a téren, meggyőződünk arról, hogy a régi rendszer csődbe ment. A régi rendszer abban az eredendő hibában szenvedett, hogy a bűnt csak a gyermekekben kereste és csupán a gyermekeket büntette. A gyermeki bűntörvény oka legtöbbszörre

nem a gyermekben rejlik, a szervezeti diszpozíció, alkoholista szülőktől való származás, elhanyagolt nevelés, vagy a nevelés igen sok esetben a bűnnek okai. Mondhatjuk, hogy nincs rossz gyermek, hanem csak rossz szülő, a gyermekben sok jó van. Sok munkával és szeretettel tudunk abban közreműködni, hogy a gyermekből nemes gyümölcs fejlődjék. Az elhagyatott gyermek testileg, lelkileg is elpusztul, nem fejlődhetik. A gyermeknek lelkét kell tehát néznünk és azt kell fejlesztenünk. A gyermek lelke olyan, mint a sötét barlang, világosítsuk meg, hadd legyen belőle derék ember.

Vissza kell tehát ismét térnünk az államhoz és társadalomhoz. Az állam 1898-ig egyetlen sorban rendelkezik ebben a részben, még pedig a községi törvény 145. pontjában, amelynek értelmében a községnek kell gondoskodnia. Az 1898. évi 20. tcikk a 7 éven aluli gyermekek nevelési költségeit az országos betegápolási alap számára tartja fenn. Az 1901. évi 8. és 21. tcikk a gyermekvédelmi törvények. Végrehajtva ezek 1903. óta a gyermekvédelmi menhelyek felállításával lettek. A gyermekmenhelyekről az elhagyatott gyermekeket rendszeresen kiadják családokhoz. Ennek az intézménynek inkább kórházi jellege van. Az 1907. évi 60.000 számú belügyminiszteri rendelet jogot biztosít mindenkinek, hogy ha elzüllyt és elhagyatott gyermekkel találkozik, hogy azt átadhassa a legközelebbi hatósághoz vagy ahol van olyan, a gyermekmenhelyekbe. Ezt mind betetőzi a büntető novella, amelynek intézkedéseit az imént rendkívül ügyes előadásban hallottuk.

Most csupán csak a társadalomra kell irányítanom figyelmemet és a szépszámú megjelenésből ítélve, nem kétlem, hogy ebben a városban is lesznek hivei. A rabsegélyező egyesület régebben szép munkát fejtett ki ugyan, de újabban mindenütt alakulnak patronage-egyesületek, amelyek maguk veszik kezükbe a dolgot. A patronage-egyesületek közül nem egy létesített intézeteket és mondhatni, hogy mindig lehet számítani a kormány támogatására. A feladata abban merül ki, hogy a tagok felkeresik a gyermeket, kiragadják a környezetből és gondoskodnak részint elhelyezéséről, vagy pedig ha a gyermek büntetést követett el, a patronage tagjai gondoskodnak arról, hogy a gyermeket,

BOGDÁNY és TÁRSA

Budapest,
VI. Dálnok-utca 12. sz.
Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

főképp lelkét megismerjék. Szükséges, hogy munkásságuk segítségével a bíróság tájékozódást szerezzen a gyermekről, hogy azután tudja, milyen intézkedésekről legyen szó és milyeneket fogadatosítson. Nem olyasféle tevékenység ez, minő pl. zsurom és kabaretek rendezése, hanem a tagok önfeláldozó munkája segítségével kell itt eredményt elérni. Többször csalódás ér bennünket, nem vezet eredményre munkálkodásunk, de ez ne kedvetlenítsen el. A teremtő csak nemzöt ad a gyermeknek, apát, anyát mi adunk, napos helyre kell tennünk a magot, hogy ebből a magból azután később értékes virág fejlődjen. Ezt elérjük, ha a gyermek lelkéhez közelünk és azt iparkodunk megismerni.

Az alföldi függetl. párt Bács-megyében. (Szervezkedés a választásokra). Az egész ország készül a választásokra. Vidéken kortések járnak, a régi szabadelvű párt ügynökei, akik reábeszéléssel, ígéretéssel kerítik a lelkeket Khuen gróf politikája számára. A letört időszak emberei feltámadnak. Valamennyinek legfőbb ambíciója most egy mandátum, a melylyel bejuthatna a parlamentbe és segélyére lehetne a mai törvénytelen kormányának a hazafias pártok letörésében. A magyar nép lelke azonban zárva marad a politikai vígécék számára. A függetlenségi politikáé az egész ország és minél nagyobb erővel akarják elnémitani az országnak az önálló bankot és vámterületet követelő szavát, annál nagyobb erővel él az a magyar lelkekben. A régi szabadelvű párt életrekeltésének kísérletével megindult az egész országban a függetlenségi párt szervezkedése is. Az országos függetlenségi és 48-as párt alföldi szervét képező „Alföldi Függetlenségi Párt” hónapok óta szervezi már a pártot az Alföld hét vármegyében. Arad vármegyében kezdte meg, sorra járta az összes képviselői kerületeket, majd folytatta Csanádban, Csongrádban, Torontálban, Békésben, Pest és Jászkunszolnok vármegyékben. Legközelebb *Bács-bodrog* vármegyében tart nagy szervező gyűlést az Alföldi Függetlenségi Párt, amely aztán Szegeden tart nagygyűlést, amelyen *Gallovich Jenő*, az Alföldi Függetlenségi Párt ügyvezető elnöke részletesen beszámol szervező munkájáról a kerület képviselőiből álló igazgatóságnak. A képviselőház feloszlása alkalmával az Alföldi Függetlenségi Párt nap-nap után gyűlést tart, az elnökség állandóan permanenciában marad, vezeti a szervezést, irányítja a jelöléseket és a rendelkezésére álló összes erővel és eszközökkel oda hat, hogy az országos függetlenségi és 48-as párt hivatalos jelöltjeit győzelemhez segítse. Az Alföldi Függetlenségi Párt bácsmegeyi szervező nagygyűlése *Zomborban* lesz, amelyet egymásután követ a többi alföldi vármegyék szervező gyűlése. Valamennyi az illető vármegye székhelyén lesz megtartva az ottani függetlenségi párt elnökségével együttesen. A gyűléseken *Holló Lajos dr.* és *Becsey Károly dr.* elnökök minden alkalommal jelen lesznek.

Törvényhatósági közgyűlés.

Vár. törvényhatóságunk e hó 28-án tartotta meg Dr. Demetrovits polgármester elnök-

lete alatt rendes havi közgyűlését, mely igen élénken látogatva, páratlanul áll s még soha nem látott, nem hallott botrányos jeleneteknek, tüzes szenvedélyek kitöréseinek vált színhelyévé. A hosszú tárgysorozat — 34 pont de még inkább a hossza nyult szenvedélyes és izgalmas tárgyalások szakatlanul későre esti 1/2 11 óráig nyújtották ki ezt a csunya botrányokkal, korcsmai jelenetekkel telített közgyűlést.

Az idő rövidsége, de még inkább a nagy anyaghalmoz miatt e közgyűlés kimerítőbb leírását a legközelebbi számra halasztván. ezuttal a fontosabb tárgyak ismertetésére szorítokunk. Gróf Apponyi és Darányi minisztereknek állásuktól történt felmentésüket s a törvényhatóság támogatását megköszönő leiratai szó nélkül tudomásul vették. Nem úgy Khuen-Héderváry, Hieronymi és Serényi minisztereknek kinevezetésüket tartalmazó s támogatást kérő leiratai, melyeket már felolvasásakor ismételt közbeszólások — abzug, granicsár, csak várja a támogatást, agyon-támogatjuk stb. — kísérték, majd azután megérdemelt elbánásban részesítettek.

Balla Arpád mélyen sajnálja, hogy e min. leiratokkal nem tehetni mást, mint a hazafias érzület méltó fölháborodása mellett tudomásul venni, de hogy egész ország lássa, miként gondolkozik Ujvidék függetlenségi polgársága, kijelenti, hogy ezen imparlamentáris kormányval szemben bizalommal nem viseltetik. *Tomics* Jása éljen és zsvió között hasonlóképp bizalmatlanságot indítványoz ezen kormány iránt, melynek fejét horvát- és magyarországi multjában ismertet. Dr. *Königstädler* Ottó csatlakozik *Balla* indítványához s nemcsak bizalmatlanságot indítványoz, hanem ily szellemű feliratot az országgyűléshez és hogy e törvényhatóság az önálló gazdasági berendezés mellett foglal állást. Dr. *Ámon* Pál szintén hozzájárul azzal az indokolással, hogy visszautasít olyan kormányt, mely feltámasztja a mult hazug liberalizmusát, a szabadelvűséget, mely hazug politikát teremtett. Az indítványokat kísérő éljenzés viharossá vált, midőn az elnök szavazásra bocsátván, határozatilag kimondja, hogy a közgyűlés *egyhangulag bizalmatlanságot* szavaz.

A tisztviselők fizetése, lakbérosztályba sorozása tárgyánál a felszólalók mindegyike méltányolta a tisztviselőknek az állami segélyből 1909-re javasolt lakbérosztályozását, s Dr. Lustig, Dr. Königstädler, Dr. Balla Aladár, Dr. Szvinyarev, Dr. Ilits, Dr. Gál Dr. Ámon s Dr. Kubinyi felszólalásai után ugy a főorvos, mint a ker. orvosok, főügyész és kórházi orvosok is osztályba soroztattak. *Vései* Elek főkapitányhelyettes pedig a VIII. fiz. osztályba. E tárgynál egyértelműség uralkodott az osztályozást és az egyenlőtlen tisztviselői fizetések rendezése körül. S mégis itt tört ki az első vihar, melyet *Pekló* Béla felszólalása támasztott. *Pekló* ugyanis kifogásolja, hogy *Tapavicza György* árvaszéki ülnök a VIII. fiz. osztályba kerüljön s nem egy súlyos váddal illeti, nevezetesen, hogy gazd. tanácsnok korában a vár. földeket parlagon hagyta heverni, hogy a városházán soha sem található, hanem legtöbbet az utcán, aláírási iverkel, hogy városi trágyát hordatott a szőlőtelepére s hogy *Lovrekovics Ferenc* biz. tag. a kávéházban nyilvánosan a legsúlyosabb váddal illette. Tulajdonképeni indítványát nem tudta befejezni, szavai a fülsikítő larmába fultak. Voltak, akik *Tapavicza* védelmére kelve, — főleg *Ilics dr.* és társai — a függetlenségi párt tagjaira szórtak

meggyanusító, piszkolódó megjegyzéseket, amit ezek sem hagytak megtorlatlanul, úgy hogy ide-oda röpködtek a felháborodást keltő, személyes élű támadások, de a nagyobb rész, a többség elítélve az ekkép provokált szenvedélyes kifakadásokat, azon jobb meggyőződésüknek adtak kifejezést s ezt főleg *Balla Aladár dr.* fejtette ki meggyőző érvekkel, hogy ha van alapja a vádnak, nem a közgyűlés annak helye, hanem a biz. tagok, sőt a vádlott, a meggyanusított tisztviselő maga kérjen figyelmi vizsgálatot.

Ezzel a csunya háboruszkodás el is ült, de csak egy időre, mert nem sokára újból, még nagyobb vehemenciával tört ki. Kitört az utcák kövezése tárgyánál. *Szvinyarev dr.* és társai ugyanis a rivicei és *Radicsevits* utcák, *Geiszler J.* és társai pedig a *Báthory*, *Hunyadi* és *Teleki* utcák kikövezése iránt adtak be írásbeli indítványokat. Tudni kell, hogy *Szvinyarev* és társai beadványát a szerb radikális pártban legutóbb kiűtött személyes politikai harc *Tomics* és *Szvinyarev* — *Ilits*, *Vilits* — *Tapavicza* közt itt mutatta be ádáz szenvedélyvel telített harcosait. Csak úgy röpködtek egymás ellen a piszkos, meggyanusító rágalmak, botrányos kifakadások, melyeknek tartalmát azonban a fülsikítő larmában csak a közelülők hallhatták. Még *Tapavicza György dr.* is felszólt, még pedig vár. tisztviselő léte szerbül, *Szvinyarev* indítványa mellett. Szavait, erőlködését elnyomták a sűrű abzug, eláll stb. közbekialtások s midőn *Tomics* kérésére szóhoz engedték, hogy magyarul is elmondja mondókáját, újból lehurrogta a vádaskodás-számba menő szavait. Még a karzatnak is jutott a népkegyert hajhászó kiszólásokból. A vitában Dr. Gál is résztvett, még pedig *Ilicsék* javára. Az izgatott torrongó kedélyeket *Balla Aladár dr.* szavai csendesítették le, aki elítélőleg szólott a szalajkai korcsmához hasonló. szenvedélyes invektívakkal telt személyes harorról; lecsillapítólag hatottak Dr. Ámon Pál szavai is, aki arra utalva, hogy kövezés és világítás tekintetében nemcsak a szerb, de a magyar negyedik is égetően szükséglik a javítást, nem kívánja a szerbek pörösködését a magyarok javára kihasználni, de sürgősen kívánja a cselekvést a város minden részében.

Hosszas vita után szavazásra kerülő a sor, a nagy többség *Tomics* indítványát fogadta el, mely szerint a kérdés a napirendről levétetvén, egységes kövezési terv, költségvetés készítésével bizatik meg a vár tanács.

A kudarc még a villamos rtg. 1—1 igazg. és felügyelő tagjának választásánál sem hagyta nyugton Dr. *Ilics Brankót*, aki belenyugodott ugyan, hogy *Balla Aladár dr.* küldetett ki igazgatósági, Dr. *Demetrovits* polgármester pedig felügyelő biz. tagnak, azonban kimondatni kívánta, hogy sem taniemet. sem fizetést nem szabad elfogadni. Ügyvéd léte tudhatta volna, hogy ez teljesen magán jellegű ügy s hogy a villamos részvénytársaságot sem kötelezni, sem utasítani nem lehet e tekintetben. De hát szólnia mindig, most is kellett. Nem egy tárgynál 2-3-szor is felszólt, még a határozat kimondása után is akart hozzá szólni — de lefújták. Midőn *Lovrekovich F.* felemlítette, hogy egész város beszéli, hogy Dr. *Ilics* díjazást fogad el felebbezések készítéseért, újból egy kis parázs veszekedés tört ki — főleg *Szvinyarev* és *Lovrekovich* közt, melyet Dr. *Szlezák* főügyész tört le azzal, hogy fogalomzavarban lát némely biz. tagokat, akik akár az ügyvédet tisztességes munkadíjától, akár igazgatósági vagy felügyelő biz. tagot magán féltől nyújtott illetéktől eltiltani akarnak.

Rövid emlékezet harckoknak jövőre, ar több tudó hogy Dr mutakozó való, Tap

Jan. 30. Ha Jan. 30. Na Febr. 1. Tü Febr. 5. F. Febr. 6. „F. Febr. 8. U Febr. 16. A

Szem az esti gy mint a tö a pénteki

A he sok port használt és pártun intézetett után a t Árpád ke többségge tapsokat, és zsviót töröltetik, az átiratá

Uj v vizsgálobi bíró lett. tekintetbe tulalunk.

Besz helybeli g versenye vendett. A Izidor ez vezetes n Mokranjad detét, ma dalát hall másikkak estélynek nagy har betanulás anyag jut gorán Gr tanuló. A Zsivojnov „A mi gy amelyhez Osztoics nálták. A végig. Cs szolója, a kelték a pedig, mi is, viharo A tánc a

Női igazgatós közönség között kö napokat a tehát má dán egész sére áll. A másodikról pénténatra átté fizetnek.

Rövid vonásokban kíséreltük meg az ezen emlékezetes közgyűlésen vívott szenvedélyes harcoknak vázolását, de visszatérünk még jövőre, amikor a közgyűlés lefolyásáról behatóbb tudósítást közlünk. Itt csak annyit még, hogy Dr. Szvinyarev orvos biz. tag első bemutatkozása nagyon csunya volt, Cetinjébe való, Tapavicza dr. vergődése pedig szánalmas.

HIREK.

Farsangi naptár.

Jan. 30. Hadastyán egyleti bál. (Winkle-söröcsarnok.)
Jan. 30. Nagy Nemzeti bál. (Récei.)
Febr. 1. Tűzoltó-bál. (Erzsébet.)
Febr. 5. F. keresk. iskola hangversenye. (Récei.)
Febr. 6. „Frohinn“ dalestélye táncal. (Récei.)
Febr. 8. Ujvidéki Dadárda jelmezes estélye. (Récei.)
Febr. 16. A 70. gy. ezred tisztikarának bucsuestélye: hangverseny, tánc (Récei.)

Személyi hír. Balla Aladár dr. e hó 27-én az esti gyorsvonattal körünkbe érkezett, hogy mint a törvényhatósági bizottság virilis tagja a pénteki közgyűlésen részt vegyen.

A helypénz eltörölve. Ez a régóta húzódo, sok port felvert s még politikai célokra is kihasznált ügy az érdekelt közönséget kielégítő és pártunkra nagy győzelmet jelentő módon intéztetett el pénteken. Hosszas felszólalások után a tanács indítványával szemben Balla Árpád kettős indítványa fogadtatott el nagy többséggel, ami nemcsak a teremben hosszas tapsokat, de a karzat részéről is viharos éljent és zsíviót provokált. E szerint a helypénz eltöröltek, az így elmaradó jövedelem pedig az átiratási illeték 2% emelésével pótolatik.

Uj vizsgálóbíró. A kir. törvényszék új vizsgálóbírója Ernst Ödön kir. törvényszéki bíró lett. Aki erre a fontos állásra minden tekintetben kiválóan alkalmas; szívből gratulálunk.

Beszéda. A szerbségnek nagy ünnepe, a helybeli gör. kel. szerb főgimnáziumnak hangversenye ez idén is nagy látogatottságnak örvendett. A gimnázium derék zenetanára, Baics Izidor ez alkalommal is minden részében élvezetes műsorral gondoskodott. A hangverseny Mokranjac dalfüzérének előadásával vette kezdetét, majd pedig Mendelssohn két kedves dalát hallottuk; az egyiknek „Tavaszi dal“, a másíknak „Fülemüle dala“ volt a címe. Az estélynek egyik fénypontja volt Bortnjanszki nagy hangversenyének bemutatása. Gondos betanulás, finom kidolgozás és kitünő hanganyag jutott érvényre. Szépen játszott a zongorán Grieg két dalát Marodics István VII. o. tanuló. A pièce de resistencera térünk át. Zsivojnovics tanár kitünő költői szerzeményét „A mi gyermekeink“ fe. költői énekét hallottuk, amelyhez a zenei részeket igen ügyesen Osztóics dr. tanár és Baics zenetanár komponálták. A költői alkotás a diákeleten vezet végig. Csinos volt a pontban Popovics István szolója, amelyet guzlával kísért. Kiválóan énekelték a különféle műdalokat a tanulók, végül pedig, mint minden évben, úgy ez alkalommal is, viharos tetszést aratott a tamburazenekar. A tánc a reggeli órákig tartott.

Női gőzfürdőnapok. A vár. ártézi fürdő igazgatósága ez uton tudatja Ujvidék n. é. hölgyközönségével, hogy több oldalról megnyilatkozott közóhajnak engedve, a női gőzfürdői napokat a következőképp osztotta be. Ezentúl, tehát már február 2-től kezdve minden szerdán egész nap a gőzfürdő a nők rendelkezésére áll. Szerdán délután is teljes ár mellett. A második női gőzfürdőnap szombat délutánról péntek délutánra lett ugyancsak közkívánatra áttéve. Ekkor a hölgyek is csak 60 fillért fizetnek.

Városi

Ártézi Fürdő

és Vizgyógyintézeti

jegyek

a városban a következő

helyeken kaphatók:

Fötéri dohánytözsde.

Sétatéri dohánytözsde.

Herger Ágoston könyvker. (Rákóczi-ut.)

Fortuna dohánytözsde. (Kossuth L.-utca.)

Ludwig József keresked. „ „

Wagner Testvérek fiókjában. (Rákóczi-ut.)

Weisz Adolf hentesüzletében. „ „

Kocsis Pál kereskedésében. „ „

Müller Gyula vendéglőjében. (Magy. kir.)

Fischer Sándor keresked. (Kossuth L.-u.)

Truppel Béla hangszerüzlet. (Duna-utca.)

Liebmann és Totovics fűszerüzl. (Szűcs-u.)

Wojtovitz János keresked. (Bercsényi-u.)

Dorosnyák Béla fűszerkeresk. (Petőfi-u.)

Lobenstein Károly keresked. (Kenyér-u.)

Petrovits György „ (Temerini-u.)

Mijatovits Branimir „ (Temerini-u.)

Simon György „ (Alkotmány-u.)

Azonkívül a fürdő pénztáránál és az automobilon.

Halálozás. Krafft Antónia, az ujvidéki áll. polg. leányiskola kézimunka-tanítónője e hó 25-én Budapesten a Bethesda-kórházban hosszas szenvedés után meghalt. A leányiskola tantestülete külön gyászjelentést adott ki érdemes tagtársának elhunytáról.

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 21—28-ig bejelentett születések 18, még pedig 6 fiu, 12 leány; meghalt: 23.

A zsabalyai kir. járásbírósnak telekönyvi hatósággal való felruházásának előmunkálatai gyorsan fejlődnek s ha valami előreláthatatlan akadály fel nem merül, még ez évben befejezést nyernek.

Halálozás. Ujverbászon, f. hó 16-án hunyt el 70 éves korában Rónai Ignác, a Rónai Ignác és tsa cég megalapítója. Az elhunyt tagja volt Bács B. megyei törvényhatósági bizottságnak, élénk részt vett a megye és Ujverbász kulturális életében, egyik megalapítója és támasza volt a virágzó ujverbászi takarékpénztárnak, megnyerő modorával és példás kereskedői tisztességével általános tiszteletet vívott ki magának, mely a temetése alkalmával nyegnyilatkozott részvétben nyert kifejezést.

Árverezési hirdmény. A kézbesíthetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében Ujvidék vasuti állomás teheráru raktárában f. é. február 16-án fognak azonnali készpénz fizetése mellett nyilvánosan eladatni.

A zombori önk. tűzoltó-egylet e hó 22-én közvacsorával kapcsolatos táncmulatságot rendezett, mely erkölcsi és anyagi tekintetben minden várakozáson felül fényesen sikerült. De nem csoda, hisz Zombor város egész társadalma, úgy a felsőbb és legfelsőbb, mint az alsóbb körök résztvettek, még pedig nem is egy-, de sokoldalulag. A női rendezők ügyességének, buzgólkodásának köszönhető első sorban, hogy a város lakói egymással versenyezve annyi ételt, italt, meg füstölni valót adtak össze, amit azután ugyancsak hölgyek árusítottak mérsékelt áron, hogy ezer ember is kevés volt ennek elfogyasztására. Esti 8 órakor, amikor e multság kezdődött, ember ember hátán tolongott s az asztalok már mind el voltak foglalva, pedig a megyeház két nagy terme s a főispáni lakás — 15 nagy helyiség állott rendelkezésre. Találkát adott itt egymásnak nemcsak Zombor város egész társadalma, de a megyéből is igen sokan s dacára a termék tulzsufoltságának, igazi magyaros jó kedv, a régi jó időkre emlékeztető kedélyes, vig hangulat uralkodott azok minden zugában, amiért főleg Zombor város hölgyeit illeti az érdem, akik fáradságot nem ismerve, igazi

A kis gyermek

ELPUSZTUL?

Adjon neki **SCOTT-féle csukamájolaj Emulsiót** és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvűvé válik.

1—3

A SCOTT-féle EMULSIÓ

már gyakran visszazólította szüleinek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

a legkiválóbb, úgy tisztaság, valamint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védőjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

önfeláldozással buzgókodtak nehéz feladatuk teljesítésében. A hölgyek mellett Dr. Késmárky Béla ö. t. o. e. elnök, Dr. Jovanovics József parancsnok és Szigeti István alparancsnok segítettek a körültekintő rendezésben és figyelmes kiszolgálásban. A táncra persze csak éjjel tájban került a sor, ezt meg tűzzel-hévvvel lejtették a reggeli órákig. A mulatság sikerén annyira felbuzdultak, emléke annyira kedves volt, hogy nem elégedtek meg egy éjjel, hanem 23-án is, d. u. 5 órakor újra kezdték, illetve folytatták — morzsabál alakjában. A jelen volt közönség legalább 800—900-ra tehető az anyagi eredmény körülbelül 6000 korona tiszta jövedelmet juttat a derék tűzoltók emberbaráti intézményének.

Naponta érkező csemege újdonságok óriási választéka *Wagner* csemege-üzletében Ujvidék.

Abbaziában elsőrangú *Pensio* gyönyörű helyen, kilátás a tengerre, kitűnő *magyar konyha, jutányos árak*. Levélbeli megkeresésre azonnal válaszol

Vermes Pensio
Villa Irene Südstrand.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt képviselőtömb: Balla Árpád elnök.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bőr- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyiösszetétele következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok eseteiben, valamint cukorbetegségeknel, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenz József-rakpart 22.
Kútkelzőség: EPERJES.

Ujvidéken kapható minden fűszerkereskedésben.

10801. tkv. szám 1909.

Árverési hirdetményi kivonat.

Ifj. Fried Vilmos munkácsi lakos végrehajtónak Herkner Antal ujvidéki lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében az új árverést 1000 kor. tökékövetelés, ennek 1908. évi március hó 20-tól járó 5% kamatai, 148 kor. 80 f. és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX. tc. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. tszék mint tkvi hatóság területén levő az ujvidéki 309. sz. betétben A I. 1. sor 751 hr. 12 öi. sz. házra és belteleknek Herkner Antalt illető felére 2300 kor.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1910. évi febr. hó 12-ik napjának d. u. 3 órája a kir. törvényszék árverési termébe tüzetik ki s foganatosításával Horváth Gusztáv bir. végrehajtót küldi ki.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alul el nem adhatók.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 230 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ban kijelölt árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában jelzett óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidéken, 1909. évi december hó 26-én.

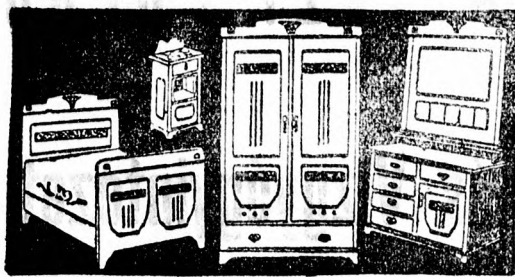
Juhász,
kir. trszéki bír.

Csuz, köszvény, neuralgiák, sebészeti utóbántalmak ellen iszapbegöngyölítések

FANGÓ RADIOACTIV VULKANIKUS ISZAPPAL

az UJVIDÉKI VÁROSI ÁRTÉZI FÜRDŐBEN
Battagliai iszapkezelés. Külön Fangó-Gyógyintézet.

1--5

NÁLUNK

minden hitelképes,
tisztességes egyén

B U T O R

szükségletét olcsón és könnyű fizetési
feltételek mellett szerezheti be.

GROSZ és KRAUSZ

nagy áruháza a „Tigrishez“

Telefon 24. UJVIDÉK. Telefon 24.

Gyermekkocsi különlegességek.

3-30

A világhírű eredeti „OTTO“ motorok

benzin, benzól, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányu famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepek részére.

A magánjáró eredeti „OTTO“ benzinlokomobilok

nélkülözhetetlenek minden gazdának.

Gép motor és Hengerolajok, Hajtósíjak stb. stb.

Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

Langen és Wolf motorgyár Budapest — Wien — Fióktelep: Ujvidék Temerini-utca 1.

2070. szám.

Kig. 1910.

Pályázati hirdermény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa az új városi közkórháznál a szervezési szabályrendelet 263. §-a értelmében ujonnan szervezett, a polgármester által élethossziglanra szóló kinevezés útján betöltendő évi 1600 kor. fizetés, 490 kor. lakbérilletmény és 2 egyenként 200 korona ötödéves pótlék élvezetével egybekapcsolt kórházi ellenőri állásra pályázatot hirdet.

Felhívtnak a pályázni óhajtok, hogy az 1883. évi I. t.-c.-ben megszabott minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket

legkésőbb f. é. február hó 15-ik napjának d. e. 12 óráig órájáig a városi iktatói hivatalban nyujtsák be.

Ujvidék, szab. kir. város tanácsa, 1910 évi január hó 26-án.

Dr. Demetrovics Vladimir s. k.
polgármester.

Gortner Alexa és társai

VINKOVČEN

gračanicai boszniai mészipara ajánlja kitűnő fehérmész-termékeit.

Minden vasuti állomásról olcsó áron szállítva gyorsan és pontosan kiszolgáltatva.

A B
utca
előnyös
Böve
Miklós-ut
100 vhtó

Aluli

LX. t.-c.
hírré tes
széknek
vetkeztét
képviselt
f. s jár.
foganatos
és felülfo
ingóságok
és cipész
eladatnak

Mely
ság 1909.
2488 k. 1
11 f. utá
fil. után
6% kama
176 kor.

lapított
lősy Sár
1910. évi
11 órája
venni sz
zessel
ingóságok
értelmébe
ígérőnek,
fognak ad

Amer
mások is
elégítési
1881. évi
javára is
Kelt

M

Ujvid

AZ

m

=

K

HÁZELADÁS.

A Bercsényi Miklós (ezelőtt rézműves) utcában levő 16. számú szabad kézből és előnyös feltételek mellett eladó.

Bővebbét nyujt a háztulajdonos Bercsényi Miklós-utca 12. szám. 1-3

100 vhtó. 1910. szám

Árverési hirdetés.

Alulírott birsági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszéknek 1909. évi 31019 számú végzése következtében Dr. Láncoz Félix ügyvéd által képviselt Löwy M. L. cég javára 2488 K 15 f. s jár. erejéig 1910. évi január hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2374 kor. becsült következő ingóságok u. m.: bőr árúk, cipők, bocskorok és cipész hozzávalók nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbiróság 1909. évi V. 2524/2 számú végzése folytán 2488 k. 15 f. tőkekövetelés, ennek 1025 kor. 11 f. után 1909. szept. 19-től, 1463 kor. 04 fil. után 1909. évi október hó 9. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 176 kor. 68 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, *Jemerinben Szölösy Sándor házában* leendő megtartására 1910. évi február hó 8-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fogják adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1909. évi jan. hó 24-én.

Horváth Gusztáv
kir. bir. végrehajtó.

WAGNER TESTVÉREK UJVIDÉK
VILLANYERŐRE BERENDEZETT KÁVÉPÖRKÖLDÉJE

== Ajánlja naponta friss pörkölésű kávéjait ==

	korona	1/8	1/4	1/2	1/1	kilos csomag
1. szám Háztartási keverék	"	—40	—80	1.60	3.20	
2. " Jó "	"	—45	—90	1.80	3.60	
3. " Karlsbadi "	"	—55	1.10	2.20	4.40	
4. " Mágnás "	"	—60	1.20	2.40	4.80	
5. " Wagner "	"	—65	1.30	2.60	5.20	
6. " Gyöngy "	"	—48	95	1.90	3.80	
7. " Gyöngy legfinomabb "	"	—60	1.20	2.40	4.80	

Özv. Freund Izidorné, Ujvidék

koks- és szénagykereskedése.

Raktár:

Doszitej-utca 7. szám.

Telefon 70.

Iroda:

Kossuth Lajos-utca 30. szám

Telefon 34.

Az ujvidéki légszeszgyár kizárólagos koks elárúsítója. A híres Max-Grube poroszszén és a vrđniki kir. köszénbánya helyi elárúsítója.

Mindenki előnyben részesül, ki az első bevásárlási forrásnál szerzi be szükségletét. Minden szénzsák ólomzárral ellátva garantált nettó súlyban szolgáltatatik ki.
2-10

Menrath L. és Fia
Butorháza
Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 46-48.
AZ UJONNAN FELÉPÜLT MODERN
butoráruházban
mindennemű butor a legnagyobb
választékban.
Készen berendezett szobák
állandó kiállítása.
Menyasszonyi kelengyék
minden árban.
ALAPITTATOTT 1843. TELEFON 87.

Szőnyeg, függöny, terítő és mindenemű lakberendezési cikkek legnagyobb választékban.

KIADÓ.

Borpince helyiség *Kossuth Lajos-utca 13.*
sz. alatt azonnal kiadó.
Bővebbet *Ernst és fiai* dohánytőzsdéjében.
1-3

Üzlethelyiség

portállal azonnal kiadó:
Kossuth Lajos-utca 49. szám.
Bővebbet *Ludwig Lózsef* fűszer-
kereskedőnél.

367. szám 1910.

Hirdetmény.

Bácsföldvár község tulajdonát képező 4
dtb kiselezett *bikája folyó évi február 9-én*
szerdán hetipiac után d. e. 9 órakor a bika-
istállónál el fog árvereztetni.

Bácsföldvár, 1910. január 26-án.

Előjáróság.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására
hozni, hogy üzletemet m. é. nov. 1-én

Kossuth Lajos (Fő)-utca 23. számu

(ezelőtt *STENGEL FÜLÖP* esztergályos) üzletbe helyeztem át.

Uj üzleti helyiségemben is a t. vevők igényeit kielégítendő,
az összes *arany-, ezüst, és ékszer áruk, fali, zseb-, inga-,
ébresztő, stb. órákat, valamint argentor-ezüst, China-
ezüst és mindenfajta optikai áruk*

meglepően olcsó árakon kaphatók.

Mindenkinek saját érdekében áll, hogy jó árut *rendkívül olcsón*
vásárolhat. — Mindenféle *régiségeket* veszek, u. m.: régi porcel-
lánt, képeket, pénzeket stb. Tisztelettel *KRAUSZ SAMU,*
órász, ékszerész, látszerész *UJVIDÉK, Kossuth Lajos-utca 23. szám*
(volt *Stengel Fülöp-féle* üzlet.)

MEGHIVÓ.

A „BULKESZI SEGÉLY- ÉS ELŐLEGEZÉSI-EGYLET MINT SZÖVET-
KEZET“ t. tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak a f. é. február hó 12-én

9 órakor Özv. *Jakab Dánielné* helyiségeiben tartandó

XVIII. évi rendes közgyűlésre.

TÁRGYSOROZAT:

1. Időleges elnök választása.
2. Jegyző és két jegyzőkönyvhitelítő választása.
3. Az igazgatóság és felügyelőtanács jelentése.
4. A mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása.

Bulkesz, 1910. január 11-én.

5. Vezérigazgató és aligazgató, valamint 12 igazgatósági tag és 4 pöttag — 3 évi időtartamra — választása.
6. Öt felügyelőbizottsági tag és két pöttag — 1 évi időtartamra választása.
7. Pénztárnok választása.
8. Esetleges indítványok.

Tartozik

MÉRLEG-SZÁMLA 1909-évre.

Követel

főkönyv oldsz.	C S E L E K V Ő	K.		f.	főkönyv oldsz.	P A S S Z I V A	K.		f.
81	Pénztár számla	18732	70		62	Tartalékalap számlája	1575	70	
18	Berendezési	347	82		76	Átmeneti kamatok számlája	3918	31	
57	Egyleti ház	2400	—		82	Tagok befizetési	48037	31	
57	6. ház sz. Szépligetén	12402	—		84	Betétek	284580	29	
83	Váltó tárcsa 243 drb. váltó	306332	—		65	Mérlegszám mint tisztanyereség 1909.	2102	91	
		340214	52				340214	52	

Tartozik

VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG-SZÁMLA 1909-évre.

Követel

főkönyv oldsz.	T E H E R	K.		f.	főkönyv oldsz.	J Ö V E D E L E M	K.		f.
49	Tisztai és szolga fizetések számlája	2146	—		50	Házbér számla	126	68	
76	Átmeneti kamatok számlája	3918	31		63	Könyvecskék átíratási számla	21	50	
79	Különböző kiadások számlája	776	33		75	Kamat és illeték	20283	01	
86	Betét kamatok	11789	74		76	Átmeneti kamatok	3219	16	
87	Jövedelmi adó	787 41							
"	Községi adó	280 34							
"	Utadó	59 17							
"	Betegápolási	25 67							
"	Kereskedelmi kam. adó	22 76							
"	Szelvény adó	19 38							
"	Bélyegilt. sz. tisztviselő szolg. f.	10 16							
"	Tőkekamat adó számla	1178 97							
"	Illeték számla a Szépligeti h.	533 20							
65	Mérleg sz. m. tiszta nyerm. 1909.	2917	06						
		2102	91						
		23650	35				23650	35	

BULKESZI, 1909. évi december hó 31-én.

Wohlhüter Konrad, s. k.,
penztárnok.

Klosz János, s. k.,
vezérigazgató.

Dech F. Jakab, s. k.,
könyvelő.

BULKESZI, 1910. január 11-én.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Röder Frigyes, s. k.,

Herrmann Fülöp, s. k.,

Neidhöfer György, s. k.,

Beck Péter, s. k.,

Bauderer János, s. k.

UJVIDÉKI SZABAD KIRÁLYI VÁROS
POLGÁRI CÉLLŐVÉSZ-EGYESÜLETE

Alapítási év 1790.

Alapítási év 1790.

MEGHIVÓ.

A lövölde nagytermében 1910. évi február hó
2-án, szerdán délután 3 órakor megtartandó

120-ik ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSRE.

Ujvidék, 1910. január hó 15.

A lövészmeisteri hivatal.

NAPIREND:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az évi jelentés előterjesztése.
3. A számvizsgálók jelentése.
4. Netáni indítványok. 3—3

Urasági lakás,

a város főterén, hat szobából, légszesz- és
villanyvilágítással, fürdőszobával, vízvezetékkel
és mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó.

Bővebbet Mayer Imrénél Ferenc József
tér 3. Wagner-ház.

Matkovits

szobafestő

és mázó

Rókus

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEMPLOMHÁZ.

Farsangi ujdonságok a
KOBRÁK CIPŐ ÁRUHÁZBAN.

Ujvidék Ferenc József-tér 3. szám (Wagner palota)

Nagy választék higiénikus gyermek-cipőkben.

3—5

Wagner Testvérek

UJVIDÉK.

FÜSZER-, KÁVÉ- ÉS CSEMEGE-KERESKEDÉS.
CSEMEGE-ÁRUKBAN DÉLMAGYARORSZÁG
LEGNAGYOBB ÉS LEGVÁLASZTÉKOSABB
RAKTÁRA.

MEGHIVÓ.

A Z UJVIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR

folyó évi február hó 13-án délelőtt 10 órakor saját székházában tartja

XLV. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

melyre a t. részvényesek az alapszabályok 16.* §-ra való utalással
ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvi hitelesítők választása.
2. Igazgatósági jelentés.
3. Mérleg előterjesztése a felügyelő-bizottság jelentése kíséretében.
4. A mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
5. A tiszta nyereség felosztása feletti határozozatal.
6. A kisorsolt 3 igazgatósági tag helyének betöltése és egy új igazgatósági tag választása.
7. Esetleges igazgatósági indítványok

Az igazgatóság.

* A közgyűlésen részt vehetnek mindazon részvényesek, akik egy vagy több részvény birtokosai s mint ilyenek a közgyűlés előtt legalább 30 nappal a társulat részvénykönyvébe beiktatták s e részvényeiket le nem járt szelvényeivel együtt a közgyűlés megtartása előtt legalább 8 nappal Ujvidéken az intézetnél és Budapesten a Budapest-lipótvárosi takarékpénztárnál letéteményezték.

A mérleg, valamint az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések 1909. február hó 7-től az intézet üzletihelyiségében megtekinthetők.

UJVIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR.

Mérleg-Számla.

Vagyon

1909. december hó 31-én.

Teher

	Kor.	f.	Kor.	f.		Kor.	f.	Kor.	f.
Pénzkészlet a tároában és bankoknál	176.987	07			Részvénytőke	1,000.000	—		
Értékpapírok	963.704	26			*Alapok :				
Nyugdíjalap értékpapirjai	27.950	—			tartalékalap . . . . . K	400.154	—		
Váltótárca	5,181.313	48			nyugdíjalap . . . . . "	35.326	74		
Kölcsönök :					házfentartási alap . . . . . "	9.051	26	444.532	—
törlesztési és kamatozó					Betétek :				
kötvényekre . . . . . K	6,537.580	65			rendes betét . . . . . K	4,536.156	63		
községi kötvényekre . . . . . "	899.244	41			heti betét . . . . . "	214.125	40	4,750.282	03
kezességi kötvényekre . . . . . "	38.648	59	7,475.473	65	Engedményezett kölcsönök :				
Előlegek ékszerekre és értékpapírokra	19.156	90			törlesztéses és kamatozó				
Intézeti ház	402.334	14			kötvények . . . . . K	6,003.913	99		
Felszerelés	17.000	—			községi kötvények . . . . . "	899.244	41	6,903.158	40
Árverésen vett ingatlanok	82.058	75			Intézeti házkölcsön	217.298	18		
Fedezett folyó számlai adósok	675.052	08	15.021.030	33	Visszleszámított váltók	978.752	13		
					Fel nem vett osztalék	940	—		
					Hitelezők	383.253	35		
					Átmeneti kamat	126.018	94	14.804.235	03
					Nyereség			216.795	30
			15,021.030	33				15,021.030	33

Tartozik

Veszteség-nyereség-számla.

Követel

	Kor.	f.	Kor.	f.		Kor.	f.	Kor.	f.
Összes költség	71.167	35			Nyereség áthozat 1908. évről	36.757	82		
Betét kamat	163.961	—			Házjövdelem	19.890	—		
Kamatadó	16.396	10			Ingatlan jövdelem	5707	32		
Visszleszámítási kamat	70.900	45			Kamatok :				
Engedm. kölcsönökre fizetett kamat	340.385	28			váltókamat . . . . . K	308.816	87		
Adók	24.804	60			kölcsönök utáni kamat, ...	445.182	67		
Leírás a berendezésből	1737	75			folyó számlai kamat . . . . . "	6.619	07		
Kamatozások :					előlegek utáni . . . . . "	1.452	52		
5% nyugdíjalap . . . . . K	512	86			értékpapír . . . . . "	52.798	53	814.869	66
5% házfentartási alaphoz . . . . . "	431	01	943	87	Jutalék és egyéb nyereségek	29.866	90	907.091	70
Nyereség :			216.795	30					
								907.091	70
			907.091	70					

UJVIDÉK, 1909. évi december hó 31-én.

*Az ideai dotációval K 500.000-re egészítették ki.

Göbel Lajos,
penztárnok.Szélig József,
főkönyvelő.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G :

Balassa Henrik, Radovánovics György, Dr. Kubinyi Károly, Henger Ágoston, Dr. Kleiszner Gusztáv,
vezérigazgató.

Rösler Albert, Schwarz Ármin, Szalay Lajos, Dr. Szlezák Lajos, Winkle István, Leiner Zsigmond.

Jelen mérleget és veszteség-nyereség-számlát a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk, azok egyes tételeit a megejtett leltározás után a főkönyvvel és a tényleg meglévő értékekkel megegyezőnek s törvény és alapszabályaink értelmében felállítottunk találtuk.

A F E L Ü G Y E L Ő - B I Z O T T S Á G :

Brunner Ede, Kovács J. Kálmán, Dietzgen Gábor, Pósa Ernő, Szepesi Sándor.

Nyomatott Hirschenhauser Benő könyvnyomdájában Ujvidéken.